

преоценка във фирмата. "Нол" преживява четирите трудни години на петролната криза и устоява. През 1977 г. се сменят собствениците на "Нол", което слага началото на нова политика. Най-важното от нея е, че фирмата се стреми да възвърне позициите си на лидер в съвременната материална култура. Притокът на идеи е съществена част от тази политика, а фирмата става отворена за млади и талантиви дизайнери. Един от нейните президенти заявява: "Нашата най-голяма сила е да открием една идея... и да я внедрим в производството. Винаги сме били мебелна фирма, която поема рискове."

Вероятно това е цената на търговския успех на производителите на мебели.

4. ПРОМЯНАТА НА ФИРМЕНИЯ СТИЛ ПРЕЗ 80-ТЕ ГОДИНИ

След преодоления спад в "Нол Интърнешънъл", през 80-те години на нашия век се появява "светлина в тунела" в лицето на дизайнера Нийлс Дифриънт. Неговото творчество бележи развитието на рационализма и това не е случайно. Изключително критичен и строг, с аналитичен ум и с уменията да вижда как нещата могат да се подобрят, Нийлс Дифриънт е голяма фигура за американския дизайн. Той е създател на философия, която по новому разбира крилатата фраза на Съливан "Формата следва функцията". Дифриънт казва: "Когато знаем напълно как един предмет служи на човека, как засяга живота му и околната среда, тогава формата на предметите може да бъде по-пълно определена от функцията. Ролята на дизайнера е далеч по-дълбока от това да бъде просто гилетант на модни манипулации с повърхностни форми." Дифриънт се занимава задълбочено с връзката между дизайна и структурата и размерите на човешкото тяло. Опорните пунктове на неговия дизайн са ергономичните изследвания и задълбоченото познаване и проучване на технологията. Според Дифриънт мебелите на големите творци на модерното движение са по-скоро социално изявление, отрицание на академизма, отколкото "истински столове". "Формата не е ръководната, а паралелната сила: Мисля, че това е дизайнът – разработване, ръка за ръка, на истинска функция и форма." Той гледа на седенето като на компромисен начин за подпирането на тялото и твърди: "Няма идеален стол. Дори и най-добрият стол е компромисен, защото седенето не е идеална дейност. Най-добрият стол е удобен само за няколко часа, а после трябва да станеш от него."

"Идеалният стол – това е леглото. Колкото е по-хоризонтално, толкова е по-добре подпирането." Методът на работа на Дифриънт е следният: той достига до окончателния вариант на стола, след като строи регулируем макет в естествена големина, върху който непрекъснато сяда, за да го изпробва. Той казва: "Не вярвам, че гумата комфорт значи нещо, ако не си изпробвал модела си сам дълго време." Дифриънт вярва в безкрайния потенциал на формите и на човешкото въображение. "Да открием варианти, които не сме могли да си представим преди – това е истинско новаторство." Творчеството на Дифриънт е новаторско, придържащо се към тезата за "добрия дизайн" и за масовото му тиражиране. По думите на известна дизайнерка, това е "дизайн, който решава проблеми".

Границата между 60-те и 70-те години се сочи от Райнър Бенъм за край на модерното движение. През 1966 г. известният архитект Робърт Вентури пише книгата си "Сложност и противоречия на архитектурата". Заедно с жена си, архитект Дениз Скот-Браун, той преподава архитектура в Йейл и се заема "да отвори очите на една нова генерация". За Вентури и Браун архитектурата е отвъд установените правила на модерното движение. Тя е среда, която се възприема по повече от един утвърден начин – смесица от импулси, които са противоречиви, резултат от собствена (макар и противоречива) логика и символична сила.

Вентури особено се интересува от стилове и мебели. Той отрича "арбитрарната" доктрина на Гропиус за тоталния дизайн (абсолютната съгласуваност и хармония на архитектурната среда). "Нашата реакция – казва той – е много по-непоследователна. Тя е свързана със сложност и противоречия. Ние вярваме, че вкусът е относителен... Няма просто една култура на вкуса, който обикновено е вкусът на средните и богатите класи... Ние реагираме срещу наложената простота на модерната архитектура... Архитектурата би трябвало да бъде сложна и противоречива." През 1984 г. Вентури внедрява в "Нол Интърнешънъл" серия от столове от витослепена дървесина с богат орнамент. Вентури казва: "Винаги съм бил очарован от мебелите... още от дете знаех разликата между стиловете Хеплуайт и Кралица Ана. Проектирах мебели от слоеста дървесина, които паснаха на моята архитектура, а после потърсих фирмата "Нол"."